

Vidya Bharati Shaikshanik Mandal, Amravati's

**VIDYABHARATI MAHAVIDYALAYA,
AMRAVATI**

**Affiliated to Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
Maharashtra**

NAAC Re-accredited with Grade "A"(CGPA 3.23 Third Cycle)

CPE Status (Third Time) by UGC

Mentor College under Paramarsh Scheme by UGC

'Lead College' by S.G.B. Amravati University, Amravati

ISO Certification: 9001:2015and14001:2015

Website: vbmv.org

6.5.2: The institution reviews its teaching learning process, structures & methodologies of operations and learning outcomes at periodic intervals through IQAC set up as per norms and recorded the incremental improvement in various activities

Example 1: Signing MoUs related to academic and industrial importance.

LA PEARL HERBAL PVT LTD

Address: 9 & 10, Mohite Industrial Estate,
MIDC Hingna, Nagpur-440015 (Maharashtra) India.
Ph.: +917104 242580, Email: info@lapearl.in
Web: www.lapearl.in

To,

The Principal

Vidya Bharati Mahavidyalaya,

Amravati

Subject: The duration of MoU for internship to the students studying at UG and PG level.

Dear Sir/Madam

It gives us a great pleasure to let you know that, the Memorandum of understanding (MoU) with Vidya Bharati Mahavidyalaya, Amravati has been extended for the further period of Five year (from 2019-20 to 2023-24) to accommodate your students studying at UG and PG programme for the Internship. We wish to have a healthy relationship with an institution like that of yours in future too.

For La Pearl Herbal Pvt. Ltd.

Director

Yours Faithfully

महाराष्ट्र MAHARASHTRA

2020

१०५६

XA 248867

Handwritten signatures and names in Marathi script.

N.R.S No 2580/2020

अध्यायक अ. दशरुण
(अध्यक्ष निदेशा)
कानून प्रति शास्त्र
मार्.च.३/२०

THIS DOCUMENT CONTAINS 03 PAGES.

NOTARY

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

This Memorandum of Understanding (this "Memorandum of Understanding" or this "MOU") made and entered into w.e.f. 10/11/2020 by and between

ANSHU LIFE SCIENCES the registered office situated at 401, Jagdish House, 4th Floor, Peri Buz, Goregaon East, Mumbai- 400 063 ("the Company") and

Vidyalahari Mahavidyalaya, an Institute/ College of Cosmetics technology ("the Institute/ College") situated at C.K. Naicu Road, Camp Area, Aniravati

This Memorandum of Understanding sets forth the understanding of the parties related to Cosmetics & Cosmetics Ingredients for various applications in Personal Care, Skin Care, Hair Care, Body Care, Oral Care, Color Cosmetics, and this Memorandum of Understanding shall expire upon completion of the task/project/assignment assigned by the Company to the

MAHENDRA S. TAYADE
Advocate & Notary
6, Shrikrishna Navivan
Colony, Behind Ringall
Lower, Aniravati, M.S.

July 7, 2020

To,

Principal

Vidya Bharati Mahavidyalaya,

Amravati

Subject: The duration of MoU for internship to the students studying at UG and PG level.

Dear Sir/Madam

It gives us a great pleasure to let you know that, the Memorandum of understanding (MoU) with Vidya Bharati Mahavidyalaya, Amravati has been extended for the further period of Three year (from 2019-20 to 2020-22) to accommodate your students studying at UG and PG programme for the internship. We wish to have a healthy relationship with the institution in future too.

For

Herbguzel Zakenman India Pvt. Ltd.

Aamod Damle

(Director)

" Jidda " C/3, Mahimna Co-op. Society, Karvenagar, Pune 411052.

info@herbguzel.in

www.herbguzel.in

LA PEARL COSMO CARE

☎ 07104 232206 ✉ info@lapearlcosmo.com 🌐 www.lapearlcosmo.com

📍 4-10, Mohite Industrial Estate, MIDC Hingna, Nagpur - 440016 (MH) India

TO WHOM SO EVER IT MAY CONCERN

Certificate Of Completion

This is to certify that Miss. Vaishnavi A.Khode Student of B.Tech (Cosmetic) Final Year, From Vidya Bharti Mahavidyalaya Amravati, Sant Gadge Baba Amravati University, has under taken practical training in our esteemed organization, from 13th September 2021 to 28th October 2021.

During this period, she was sincere in her work.

Her overall performance was EXCELLENT

We wish her all the very best in her career and future Endeavors!

For, La Pearl Cosmo Care

Farheen Khasa

La Pearl Cosmo Care

Authorized Signatory

LA PEARL COSMO CARE

T. 02164 232206 -4 info@lapearlcosmo.com & www.lapearlcosmo.com

Q. 9-18, Mahite Industrial Estate, MIDC Hingna, Nagpur - 440016 (M.S.) India

TO WHOM SO EVER IT MAY CONCERN

Certificate Of Completion

This is to certify that Miss. Tanushree Ninad Jawade Student of B.Tech (Cosmetic) Final Year, From Vidya Bharti Mahavidyalaya Amravati, Sant Gadge Baba Amravati University, has under taken practical training in our esteemed organization, from 15th September 2021 to 30th October 2021.

During this period, she was sincere in her work.

Her overall performance was EXCELLENT

We wish her all the very best in her career and future Endeavors!

For, La Pearl Cosmo Care

Pamreen Koushik

La Pearl Cosmo Care

Authorized Signatory

LA PEARL COSMO CARE

U: 02004 230004 -E: info@lapearlcosmocare.com | www.lapearlcosmocare.com

W: 111, Madhav Subhadrani Estate, MIDC, Pimpri, Niggur - 411016 (M.S.) India

TO WHOM SO EVER IT MAY CONCERN

Certificate Of Completion

This is to certify that Miss. Vasundhara Vivek Mendhi Student of B. Tech (Cosmetic) Final Year, From Vidya Bharati Mahavidyalaya Amravati, Sant Gadge Baba Amravati University, has under taken practical training in our esteemed organization, from 15th September 2021 to 30th October 2021.

During this period, she was sincere in her work.

Her overall performance was **EXCELLENT**

We wish her all the very best in her career and future Endeavors!

For, La Pearl Cosmo Care

Pencon Kausar

La Pearl Cosmo Care

Authorized Signatory

Dr. R. M. Patil
Dr. R. M. Patil
Co-ordinator
Internal Quality Assurance Cell
Vidya Bharati Mahavidyalaya
Camp, Amravati-444 602 (M.S.)

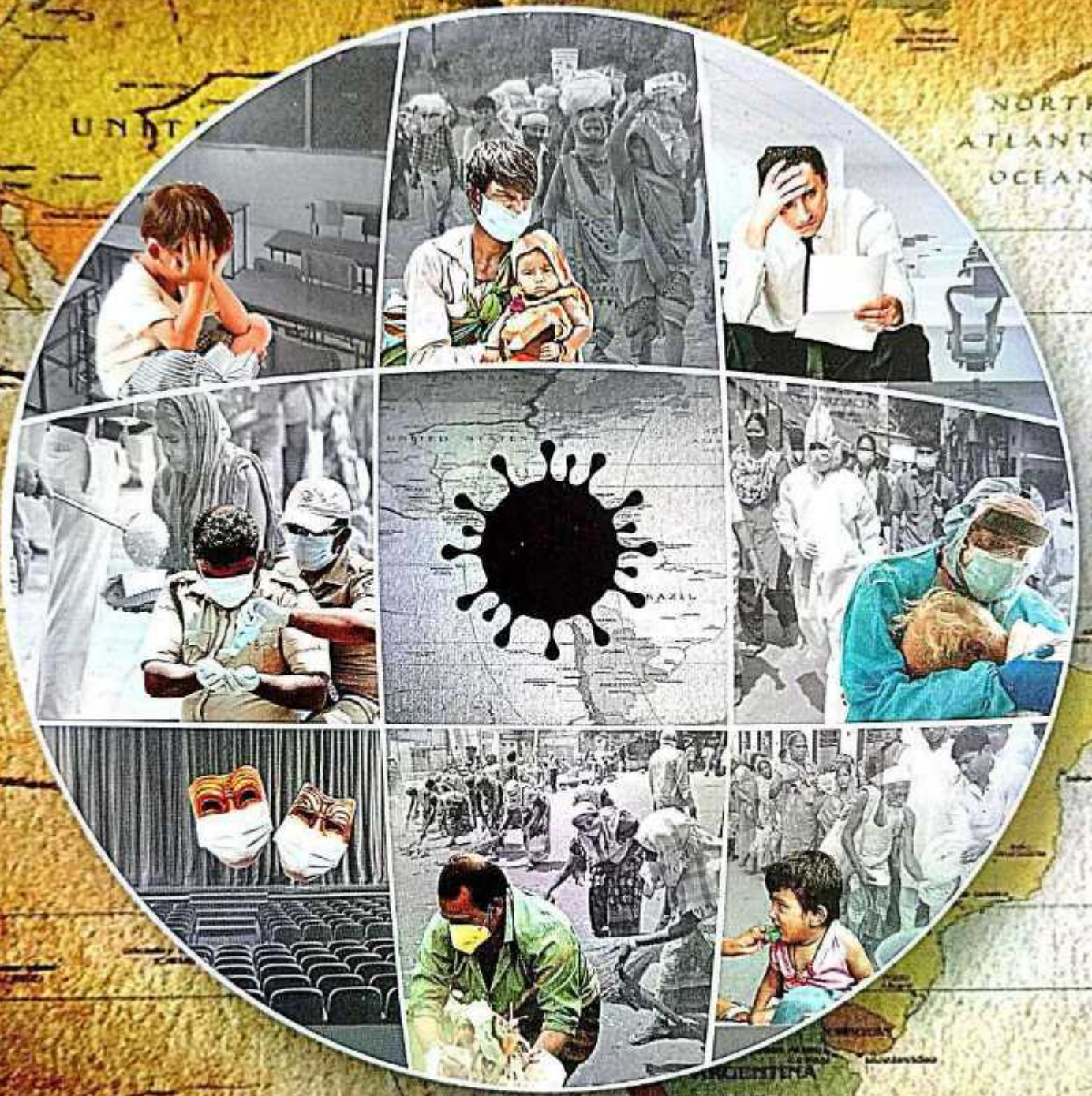

Pencon Kausar
PRINCIPAL
VIDYA BHARATI MAHAVIDYALAYA
AMRAVATI

Example 2: Publication of Yearly Pratibha Magazine by the college.

प्रतिभा

२०२०-२१

- Re- accredited with Grade 'A' by the NAAC with CGPA 3. 26, II Cycle • College with Potential for Excellence (CPE) Status by UGC, III time
- Identified as 'Mentor College' under Paramarsh by UGC, New Delhi • Identified as 'Lead College' by S.G.B Amravati University, Amravati
- ISO Certification 9001: 2015 • Green Award Certification

विद्याभारती महाविद्यालय

सी. के. नायडू रोड, अमरावती. (महाराष्ट्र)

• Phone : 0721-2662740, Fax : 0721-2662740, 2552012 • E-mail : vdmamt@dataone.in • Web Site: <http://www.vbmv.ac.in>

Vidya Bharati Shaikshanik Mandal, Amravati

EXECUTIVE BODY

Mr. Raosaheb Shekhawat, Ex-M.L.A.
President

Mr. B. L. Shekhawat
Vice-President

Dr. A. D. Chauhan
Secretary

Mr. R. N. Rode
Treasurer

Dr. Pradnya S. Yenkar
Principal

Honour Conferred by Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati

संत गाडगे बाबा

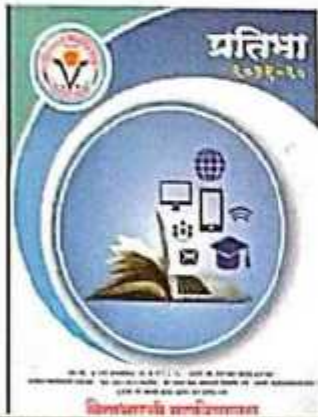

अमरावती विद्यापीठ

बिगर व्यावसायिक (शहरी) गटातून - तृतीय

विद्याभारती महाविद्यालय, अमरावती

Chat publicly as taeverser_girl...

The College pays sincere and deep gratitude to all the
CORONA - WARRIORS

who dedicated their lives for the cause of Humanity.

This issue glorifies their precious contributions towards mankind.

संपादकीय

शैक्षणिक सत्र २०२०-२१ चा 'प्रतिभा वार्षिक' आपल्या हाती सुपूर्द करताना अतिशय आनंद होत आहे. संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाने गेल्या पंधरा वर्षांपासून या अंकाला, त्यामधील साहित्यलेखन व सजावटीला आणि नावीण्यपूर्णतेला परीक्षकांनी, वाचकांनी पसंती दर्शविली 'प्रतिभा वार्षिकांक' महाविद्यालयाची, विद्यार्थ्यांची, त्यांच्या कला गुणांची, आकलन व लेखन क्षमतेची ओळख करून देतो.

अनेकविध विषय घेऊन वार्षिकांकाची वाटचाल सुरु आहे. तत्कालिन व ज्वलंत अशा विषयावर अंक काढण्याची महाविद्यालयाची परंपरा आम्ही अबाधित ठेवली. यावर्षीचा अंक, 'कोरोना आणि मानवी जीवन'चा संकल्पनेला अनुसरून आहे. कोरोना कोरोना काळात मानवी जीवनावर झालेले परिणाम, मानव जीवनात झालेला बदल या अंकामध्ये काही प्रमाणात अधोरेखित करण्याचा प्रयत्न केला आहे. वर्तमानपत्र आणि ईलेक्ट्रॉनिक मिडीयाच्या माध्यमातून कोरोनाविषयक बातम्या गेल्या अनेक दिवसांपासून आमच्यापर्यंत पोहचत आहेत. महानगरातून मंजुरांचे, कामगारांचे निघालेले तांडे हजारो किलोमीटरचा पायी प्रवास करताना पाहिले, रेल्वे रुळावरून चालताना धकलेल्या व रुळावर झोपी गेलेल्या मजुरांचे प्राण मालगाडीखाली गेले, त्यांच्या पिशवीतील भाकर आम्ही पाहिली. पण हळहळ, दुःख व्यक्त करण्यापलीकडे आम्ही काहीच करू शकलो नाही. कोरोना काळात माणूस माणसांपासून दुरावताना पाहिले.

याच काळात शहरातील विद्यार्थी गावात पोहचले. शाळा, महाविद्यालयाला पूर्णपणे कुलूप लागले. ऑनलाईन वर्ग सुरु झाले. त्यामध्ये ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांनी नेटवर्क अडचणीमुळे होणारा मानसिक त्रास अनुभवला. कंपनीमध्ये काम करणारे कामगार घरी बसले काही कार्यालयातील कामगार 'वर्क फ्रॉम होम' करत होते. शाळा, महाविद्यालय, जिम्स, क्रीडांगण, हॉटेल्स, नाट्यगृहे, चित्रपटगृह, मंगल कार्यालय या सर्वांवर कोरोनाचा प्रभाव पडला होता.

केंद्र आणि राज्य सरकार कोरोनावर मात करण्यासाठी अनेक कार्यक्रम आखत होते. डॉक्टर, परिचारिका, सफाईकामगार, पोलीस, जिवाची बाजी लावून झटत होते. याच काळात भटकती करून खेळ दाखवणारी

वासुदेव, बहुरुपी, जोशी, जोगी या मंडळीची अंत्यंत दयनीय अवस्था झाली. प्रत्येकच वर्तमानपत्राच्या व टी.व्ही.वरील बातम्यातून रुग्णसंख्या, मृत्यूसंख्या ऐकतांना, वाचतांना धास्ती निर्माण झाली होती. कोरोना काळातील मानवी जीवन विद्यार्थ्यांच्या लेखनीतून जाणून घेण्याचा प्रयत्न या अंकाद्वारे केला आहेत. तसेच त्यांच्या स्वतंत्र व सृजनशील लेखनाला या वार्षिकांकातून मुक्तपणे वाव दिला आहे. विद्यार्थ्यांनी पाठविलेल्या ऑनलाईन लेखनांचा समावेश या अंकात केला आहे.

या वर्षातील सर्वच उपक्रम ऑनलाईन पध्दतीने झाले आहेत. त्यामध्ये चर्चासत्रे, मान्यवरांची भाषणे, विशेष दिन, योग शिबीर त्यामध्ये प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, विद्यार्थी यांचा सहभाग वार्षिकांकातून आपणासमोर प्रस्तुत केला आहे.

'प्रतिभा वार्षिकांक' पूर्णत्वास घेण्यासाठी ज्यांनी बहुमोल सहकार्य केले. त्या आमच्या महाविद्यालयातील प्राचार्य डॉ. प्रज्ञा येनकर व आयक्युएसीचे समन्वयक डॉ. आर. एम. पाटील यांना मनःपूर्वक धन्यवाद देतो.

हा अंक सर्वांगणसुंदर व्हावा यासाठी सर्व संपादक मंडळातील सन्माननीय प्रा. डॉ. रजनी गजबे, प्रा. डॉ. मीनल खेरडे, प्रा. सौ. शितल मोहोड, प्रा. कु. सुनीता तोतडे, प्रा. डॉ. योगेश आखरे, प्रा. डॉ. विष्णू शेकोकार, प्रा. कु. योगीता राजूरकर, प्रा. लुबना खालिद तसेच हिंदी विषयाचे मुद्रित शोधणारे प्रा. आनंद कास्देकर यांना तसेच सर्व लेखन करणारे विद्यार्थी व विभागवार विद्यार्थी प्रतिनिधी या सर्वांना या अंकाचे श्रेय जाते.

शुभेच्छा संदेश पाठविणाऱ्या सर्व मान्यवरांचे मनापासून आभार व्यक्त करतो.

या अंकाची अक्षर जुळवणी करणारे श्री. शशिकांत यावले, स्वस्तिक ऑफसेटचे मा. निशिकांत ना. डाहाणे अंकाची सुंदर सजावट करणाऱ्या सौ. रेखा सचिन यादव व प्रशांत ढवळे सर्वांच्या प्रती नम्रपणे ऋणनिर्देश व्यक्त करतो. महाविद्यालयातील सर्वांच्या सहकार्याचा व मेहनतीचा परिपाक म्हणजे यावर्षीचा हा वार्षिकांक! अनावधानाने काहींची नावे सुटून गेली असतील तसेच अंकात काही दोष राहिले असल्यास संपादक म्हणून मी क्षमा मागतो.

प्रा. डॉ. गजानन बनसोड

FROM THE PRINCIPAL'S DESK

I express my sincere gratitude towards the President of Vidya Bharati Shaikshanik Mandal, Hon'ble Shri Raosaheb Shekhawat, for his constant support and encouragement. Our patrons, the Founder President of VBSM Hon'ble Dr. D.R. Shekhawat and Former President of India Hon'ble Pratibhatai Patil. They have always been a source of inspiration to carry on the noble work of education for the betterment of youth in this region. The strategies and vision of the management helped us to overcome these odd times to a great extent. All the traditional set up of teaching - learning methodologies in our campus is being replaced by modern digitalized pedagogical platforms. The entire college campus is preparing very hard to face the third cycle of assessment by National Accreditation & Assessment Council, Bengaluru.

Since March 2020 we all are witnessing the unprecedented global impact of Covid-19. The entire world has been struggling on social, political, economical and psychological fronts of life. Educational front is not an exception. We all have been trying to make productive use of lockdown period. We are making efforts to transform our ways and means from traditional to ICT based set-up in education. But of course it is a tough job both for teachers and students. But there is no way out. We have to adopt ourselves with the changing times. We are actually witnessing a new era of teaching- learning from home. COVID-19 has taught us many lessons with social distancing being a new norm. Amidst all these unfavorable conditions I am happy to mention here that we could remain connected with the students. The editorial committee as well as other monitoring committees of the college remained busy with organization of several conferences, seminars, workshops and competitions in virtual manner. Even though there was a lot of resistance and confusion initially, the students accepted this challenge of pandemic situation and started transforming it into an opportunity.

Our college Magazine 'Pratibha' has been awarded with special appreciations every year in the Annual College Magazine Competition organized by Sant Gadage Baba Amravati University Amravati since more than a decade. At the outset I congratulate the entire Editorial Team for their efforts. They are dedicatedly involved in this process of motivating the students with slogan "व्यक्त व्हा...मुक्त व्हा."

Though there was no physical presence of students during this academic session, host of student - centric activities were organized through out the year. Some of our students brought laurels to the college by participating in the virtual competitions held at state and national levels. The number of research centers recognized by Sant Gadage Baba Amravati University has increased to 11 with 21 supervisors guiding more than 80 research students. 03 research papers published by Dr. M.H. Masand from the department of Chemistry appeared in journals of high impact factor on finding drugs for Covid-19. They are included by WHO in "Global Literature on Corona Virus Diseases". Dr. Pallavi Mandavgade, Head Department of Management has been a member of a group which was successfully awarded in Patent in Innovation in Management. I congratulate them for their special contributions.

This year the department of Physical Education organized an International Webinar on "Physical Fitness and Covid-19 : A Call to Action" in which 1840 delegates from various countries took part. Several counseling sessions were held by Psychological Counseling Cell of the college for students, teachers and even parents to boost them up against life threatening circumstances created due to Lockdown.

In spite of the unfavorable situation the Training & Placement Cell has been proactive and striving hard to conduct campus placements. In order to enhance the employability Skills and to make our students job-ready, the Management of our college has made an MoU with Microsoft under which a Microsoft Certification Center is established.

So amidst all the odds, VBMV is striving hard by providing the best teaching, learning and research opportunities to students, teachers and researchers alike to reach our goals for the betterment of society through Education

Hope you all enjoy reading the Magazine :

Dr. Pradnya S. Yenkar
I/C Principal

PRATIBHA 2021-22

EDITORIAL TEAM

Dr. R. J. Gajbe

Dr. M. M. Kherde

Dr. V. P. Shekokar

Ms. S. M. Mohod

Ms. S. K. Totade

Dr. Y. D. Akhare

Ms. Y. N. Rajurkar

Ms. Lubna Khalid

Dr. Gajanan Bansod (Editor-in-Chief)

Students' Representatives

Mr. Prathmesh P. Bhele
B. Sc. III

Ms. Ravina R. Bansod
B. Sc. III

Ms. Sheetal B. Prasad
M. A. I Eng.

Ms. Tanushri D. Wavre
B. A. I

Mr. Aftab Husain
M. Sc. I

Ms. Vidhi Javanjal
MCA I

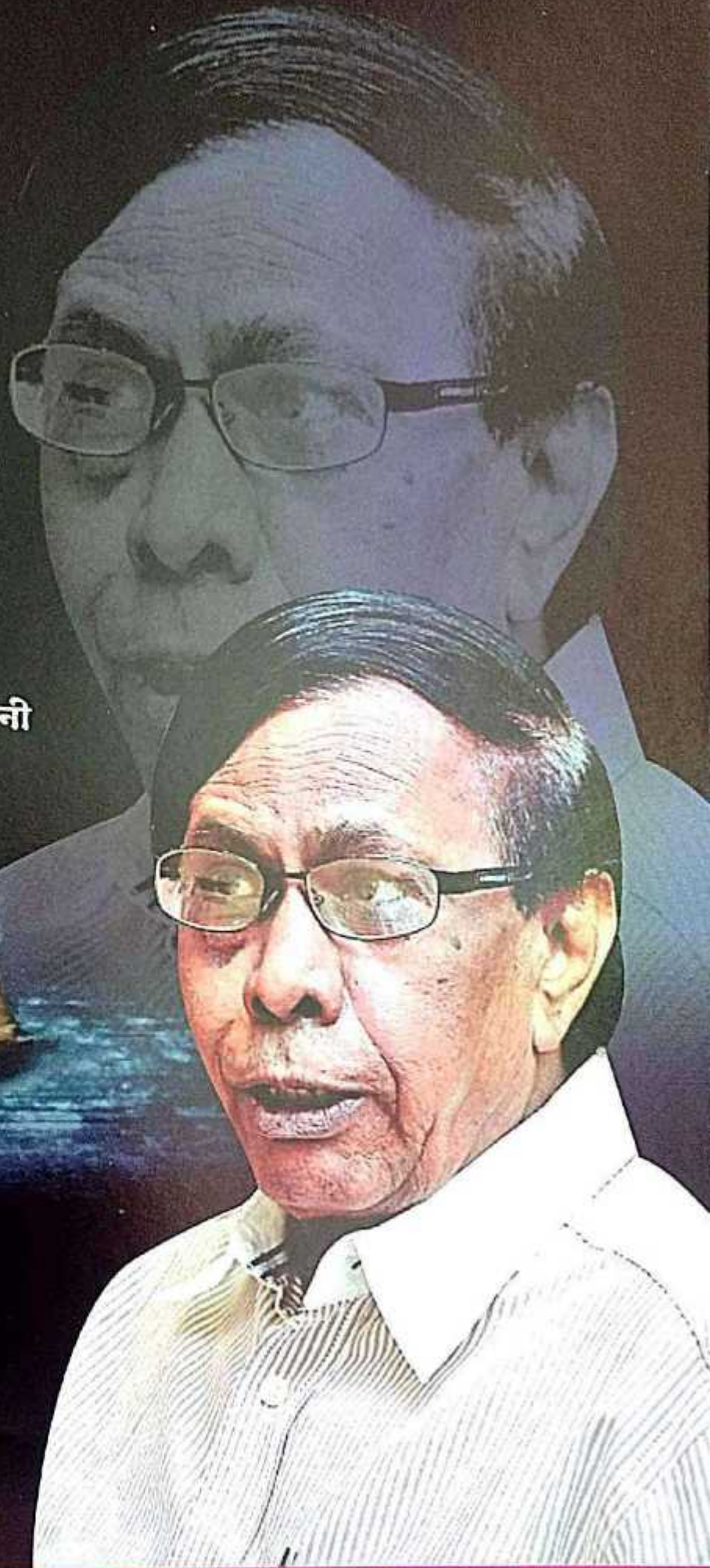
प्रराठी विभाग

आम्ही चिंध्या पांघरून
सोनं विकायला बसलो
गिन्हाईक कसं ते फिरकेना.....
आणि सोनं पांघरून
चिंध्या विकायला बसलो तर
गर्दी पेलवता पेलवेना !!

- सुधाकर गायधनी

प्रथमेश प्रदीप भेले
बी.एससी. तृतीय वर्ष

कोरोना आणि सद्यःस्थिती

कार्तिक रघुनाथ तांबे
बी.ए. व्दितीय वर्ष

हल्ली कोरोनाने मानवी जीवनाची सर्व क्षेत्रे अतिशय वेगाने व्यापली आहे. मानवी जीवनाला अपायकारक असलेल्या या विषाणूने शेकडो लोकांच्या प्राणांचा बळी घेतला आहे आणि अद्याप देखील त्याचा हा विनाशकारी तांडव संपूर्ण जगभरात चालू आहे. सुरुवातीला चीनमधील वूहान ह्या शहरामध्ये उदयास आलेल्या या घातक विषाणूने वेगवान गतीने संपूर्ण जगभरात पाय पसरवायला सुरुवात केली, अगदी ज्या देशाने विज्ञान आणि तंत्रज्ञान त्याचबरोबर वैद्यकीय क्षेत्रामध्ये अतुलनीय प्रगती केली आहे अशा देशांना देखील कोरोनाने त्याच्या विळख्यात अडकवले आहे. कोरोनामुळे जनमानसात प्रचंड भितीचे वातावरण निर्माण झाले आहे. कोरोना म्हणजे नेमकं आहे तरी काय? हा प्रश्न संपूर्ण मानव जातीला पडतोय, आकाराने अतिसूक्ष्म असलेल्या हा विषाणू तोंडावाटे, नाकावाटे मानवी शरीरात प्रवेश करून मानवी आरोग्य बिघडवण्यास सुरुवात करतो. आज २१ व्या शतकात मानवापुढे उभे राहिलेले हे अतिशय किचकट स्वरूपाचे संकट आहे. ज्यातून स्वतः ला सावरण्यास मानवी बळ कुठेतरी अपुरे पडते आहे. कोरोना विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे मानवी जीवनाचा सुरळीतपणा विस्कळीत झालेला आहे. कोरोना विषाणूने मानवी जीवनाला चहूबाजूंनी घेरलेले असून आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षणिक, धार्मिक आणि राजनैतिक क्रियांना खिळ बसली आहे. आर्थिक क्रिया बंद असल्यामुळे सामान्य माणसाची खूप दयनीय अवस्था झालेली आहे. ज्या लोकांचे पोट हे केवळ मजुरीच्या भरवशावर असते,

अशा लोकांवर रोजगार बंद झाल्यामुळे उपासमारीची पाळी आली आली आहे. भारत देशाला वैविध्यपूर्ण सांस्कृतिक वारसा लाभलेला आहे. त्यामुळे असा समुदाय म्हणजे वासुदेव, बहुरूपी, जोशी, जोगी व खेळ करून दाखवणारी मंडळी जी गावोगावी भटकंती करून प्राप्त झालेल्या मिळकतीवर उदरनिर्वाह करते अशा मंडळींची फार दयनीय अवस्था झाली आहे. कोरोना विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे रोजगाराच्या संधीत घट झाली बेकारी प्रचंड वाढली. ह्या सर्व गोष्टींचा अनिष्ट परिणाम मानवी जीवनावर पडतो आहे. कोरोना विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे सामाजिक एकोपा विकोपास गेला आहे. समाजामध्ये भितीचे वातावरण निर्माण झाल्यामुळे सामाजिक आणि सांस्कृतिक उपक्रमांना आळा बसला आहे. लोक स्वतःचा जीव वाचवण्यासाठी केवळ सुरक्षित रहा आणि घरीच रहा या तत्वाचे काटेकोरपणे पालन करत आहेत.

कोरोनाचा शिक्षण व्यवस्थेला जबरदस्त झटका बसलेला आहे, कोरोना काळामध्ये एक नवीन शिक्षण प्रणाली जन्माला आली आहे आणि ती म्हणजे ऑनलाईन शिक्षण प्रणाली या शिक्षण पध्दतीमुळे कोसोदूर असलेले विद्यार्थी शिक्षकांच्या संपर्कात येवून शैक्षणिक धडे गिरवू लागले आणि समस्यांचे निरसन करू लागलेत परंतु या शिक्षण पध्दतीचा भारतात हव्या तितक्या प्रमाणात विकास झाला नसल्यामुळे बहुसंख्य विद्यार्थी हे शिक्षणापासून दुरावले गेले आणि त्यांच्या शैक्षणिक कार्यात सातत्यामध्ये खंड पडतोय भारत देशाला समृद्ध ऐतिहासिक परंपरा

हिन्दी

विभाग

आती हैं शून्य क्षितिज से
क्यों लौट प्रतिध्वनि मेरी
टकराती बिलखाती-सी
पगली -सी देती फेरी ?

- जयशंकर प्रसाद

रविना राजेश बनसोड

बी.एससी. तृतीय वर्ष

आत्मकथा : एक रंगहीन दुनिया दृष्टिहीन दुनिया...

कु. रविना राजेश बनसोड
बी.एस्सी. तृतीय वर्ष (सीबीझेड)

'कुदरत के हर रंग से
बेखबर है हमारी जिंदगी
बिना उम्मीद के जैसे
जिंदा कबर है हमारी जिंदगी
यु तो कट रहे है,
अंधेरे मे हर एक पल
उजालो के लिए कर रही,
फिरभी सबर हमारी जिंदगी''

अंधेरा और अंधा यह दोनो शब्द कितने समान है ना: जब कोई अंधा होता है, तब अंधेरा उसकी दुनिया बन जाता है। और अंधरा होते ही, आँखे होते हुए भी सामान्य इन्सान अंधा हो जाता है। मै जन्म से दृष्टीहिन हूँ सिर्फ आँखे से.... मन से नहीं। मेरी दुनिया में भी रंग है, फर्क सिर्फ इतना है आपकी दुनिया से थोड़े कम है। दो रंग है..... एक दिन का और एक रात का सुरज के सामने से आता है उसे मैं उजालों का रंग कहती हूँ, सुरज के ढलने के बाद आता है उसे मैं अंधेरे का रंग कहती हूँ। किसीने कभी मुझसे पुछा था - क्या आप बिना आँखो के सपने देख सकती हो ? तब रोना आया था पर आज मेरे पास जवाब है.... "हाँ हम जैसे दृष्टीहिन लोग भी सपने देख सकते है। मेरा भी एक सपना है.... - 'सुना है, कुदरत का सबसे खुबसुरत अजुबा होता है 'तितली' और भगवान ने उसे सभी रंगो से मिलाकर बनाया है. मैने उसे ब्रेल के सहारे, किताब के चित्र पर महसुस किया था। मुझे अपनी जिंदगी एक बार उस तिली को देखना है, उस तितकी के पिछे भागना है, उसके साथ लुकाछुपी खेलनी है उसे बस अपनी नई आँखो से निहारना है..... लेकिन मै उस तितकी को पकडुंगी नाही.... क्योंकि पकडने पर उसके छोटे से परो के रंग चले जायेंगे.... मै उसके

रंग से छिनना नही चाहती क्योंकि मै जानती हूँ बिना रंगो की कैदभरी जिंदगी कैसी होती है.... !

जब हमे दुनिया अदृश्य दिखाई देती है तब हमें भी दुनिया के लिए अदृश्य किया जाता है। कही कोने मे पड़े कमरे मे बंद अलग ही दुनिया मे हम जी रहे होते है। मजबुरी से नही, डर से....! क्योंकि बताया जाता है... कि लड़की हो बाहर के दुनिया के राक्षस नॉर्मल लड़कियों को नही छोडते तुम तो फिर भी अंधी हो... तुम्हे कैसे छोडेंगे.... ?

मैं भी बाहर नही निकलती थी, डर लगता था की, अगर मैं बाहर जाऊँगी और गिर गई तो अपने आप कैसे उठ पाऊँगी और हमेशा डर सा लगा रहता था "जो लोग कहते है वह सच हुआ तो...." पर अब नही.... खैर यह तो लड़कीओं की कहानी थी। लड़को को तो बताया जाता है, ट्रेन मे गाना गाकर भिक माँगना यही एक आसान तरीका है, अपना पेट पालने का... ! क्योंकि पुरी जिंदगी भर तुम किसी पर बोझ बने नही रह सकते ना !

यही हाती है हमारी दुनिया, दृष्टीहिन लोगों की दुनिया जहाँ सिर्फ घना अंधेरा है; ना कोई खिडकी, ना कोई दरवाजा पर फिरभी हम जी रहे है। हम पढ सकते है ब्रेल लिपीके सहारे अंध-विद्यालयो में पढ़ाई करके आगे भी बढ़ सकते है, बस्स हम लढ नही सकते। हमारी दुनिया में पुरी तरह से अंधेरा नही है लेकिन सवेरा भी तो दिखाई नही देता.... हर सुबह आशा किरने लेकर आती है लेकिन रास्ते दिखाई नही देते... !

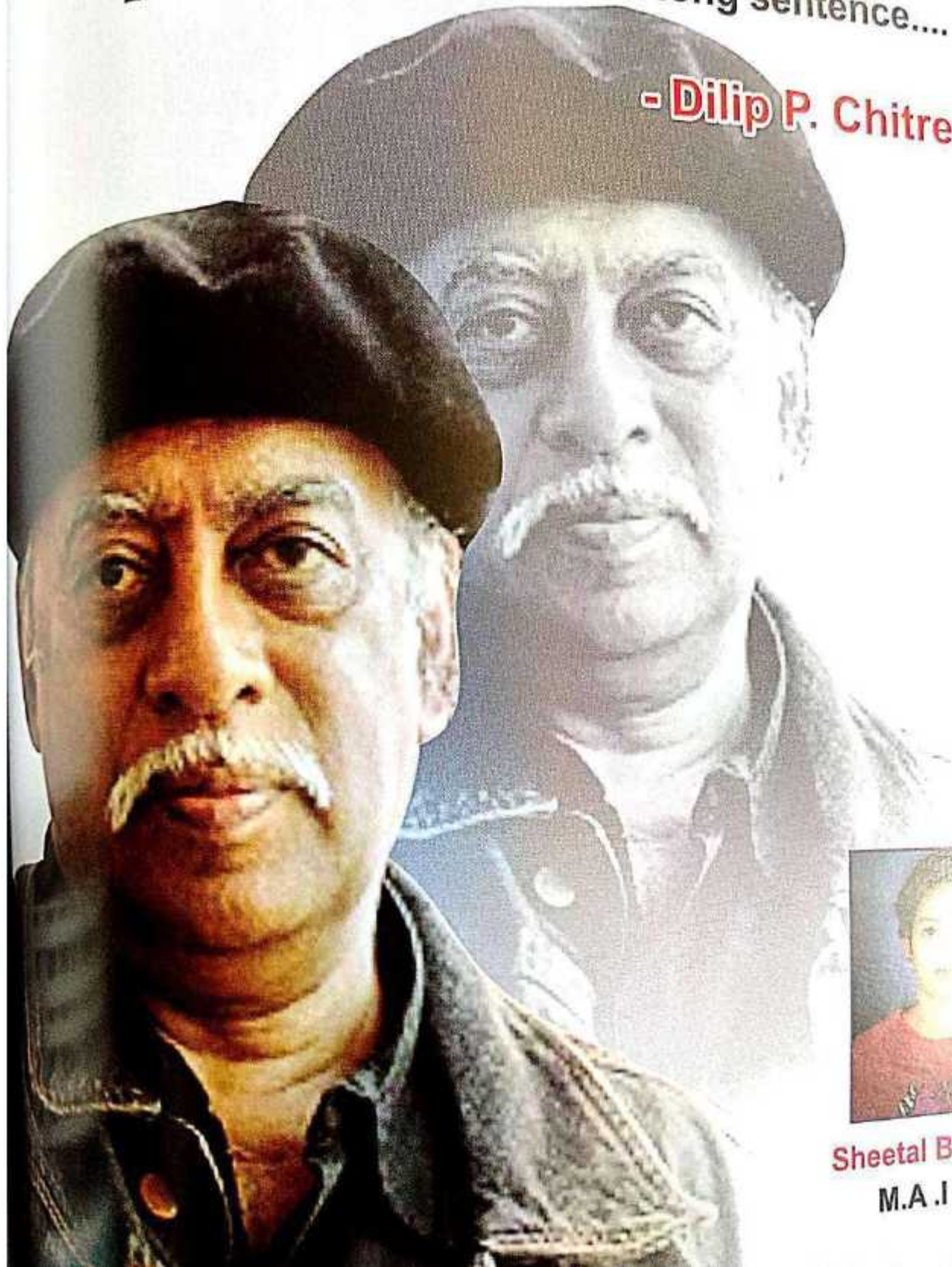
हर किसीने जीवन में एक बार आँख में चोली तो खेली ही होंगी। हमारी तो जिंदगी ही आँख में चोली बन चुकी है। जब हम ट्राफिक भरे रस्तों पर सिर्फ वे काठी के सहारे चलते है। एक यही तो दोस्त है जिसने चलना सिखाया है। इन्सान भी दोस्त है हमारे.... ! वह लोग भी हमारी आँखे बनकर सड़क पार कराने है, गलत राह चलने पर भले लोग

English Section

Now I can see him getting off the train
Like a word dropped from a long sentence....

- Dilip P. Chitre

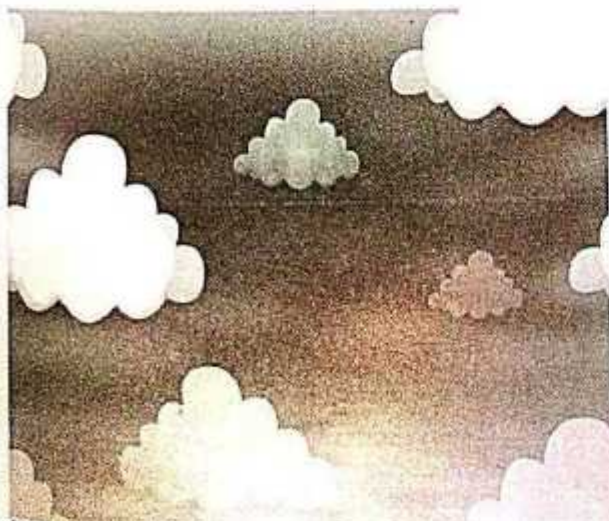

Sheetal B. Prasad
M.A. I Eng

Under the colourful sky

Sheetal Brajesh Prasad
MA. I English

Under the colourful Sky
Where the sun meets the sea
You sang to me a love song
without the use of instruments
And wrote me a heartfelt letter
Without a single piece of paper
You sweet me off my seat
without lifting a finger
And took the air from
my lungs without a single touch
Under the colourful sky
Where the sun meets the sea
You managed to steal my heart
Without a single word
And knocked the wind
out of me without even trying

**"All we can know is that we know nothing.
And that's the height of human wisdom."** —

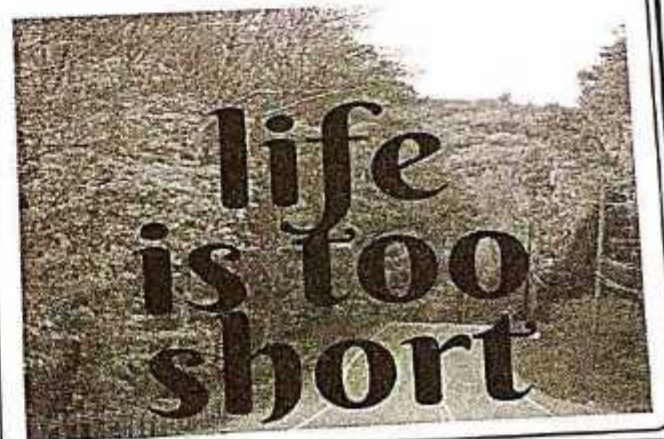
Leo Tolstoy, *War and Peace*

Life is too short...

Komal P. Bobade
M.Sc. I Botany

A common regret of most people is that they wish they would have lived a life true to themselves instead of one for others. Most people are really just living for the approval of others. Hardly have they lived a life for themselves. People live in fear of just that certain death, which is definitely coming. What is not certain is the quality of their lives. So do that which you feel in your blood you must do. You literally have no day but today.

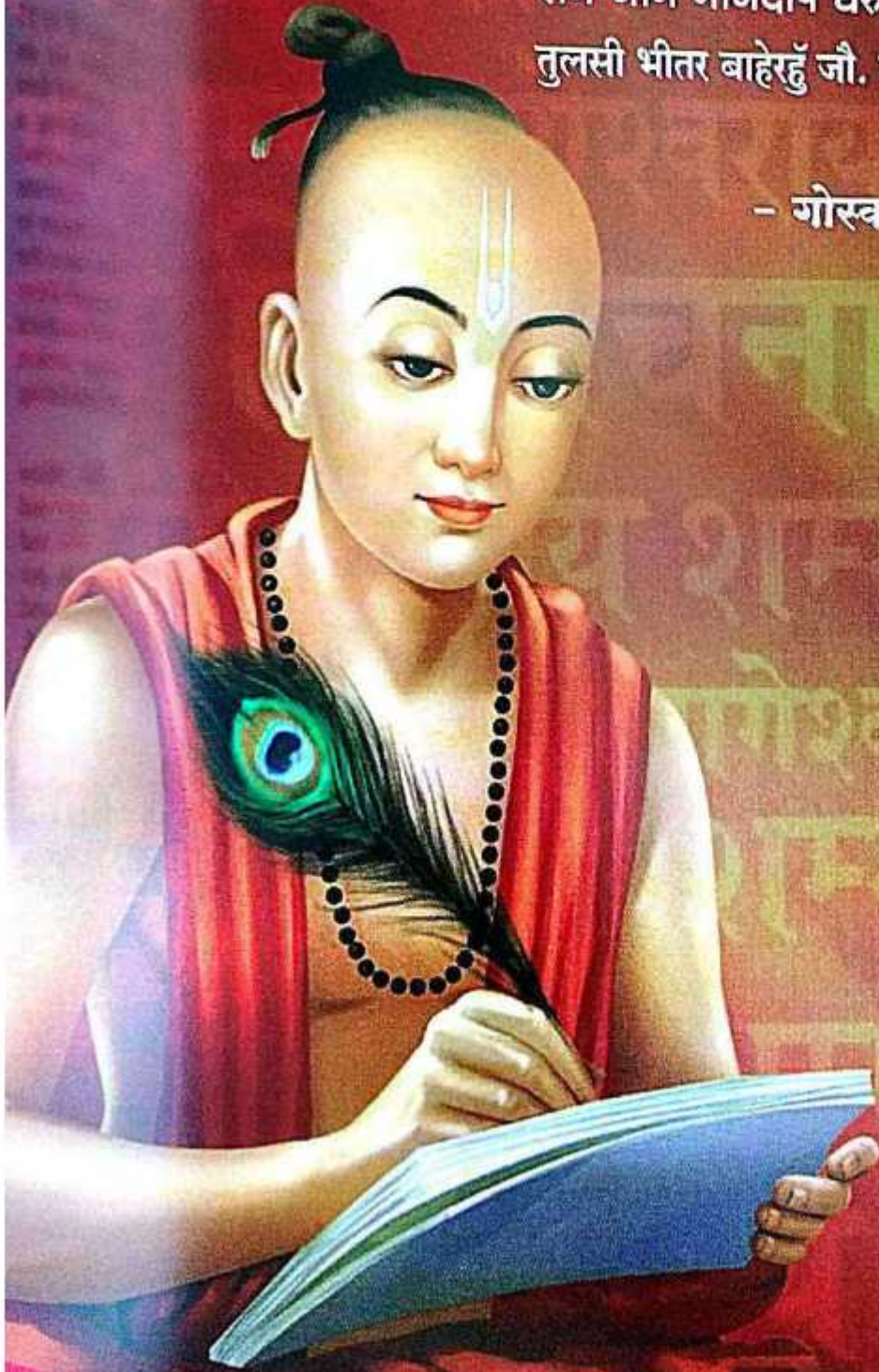
As Mark Twain has said, "Twenty years from now you will be more disappointed by the things that you didn't do than by the ones you did do, so throw off the bowlines, so it away from Safe harbour, and catch the trade Winds in your Sails. Explore, dream , Discover" Instead of making any Kind of resolution; like most people make a New year's resolution , say to you yourself : I am going to make the most effort to the things that matter to me each day. So spend as much time as possible with your pet, 90 running Read more books each month, and capitalize, on insane, nonsensical, beautiful, fleeting gifts life.

संस्कृत विभाग

राम नाम मनिदीप धरु जीह देहरीं ।
तुलसी भीतर बाहेरुँ जौ. चाहसी उजिआर ॥

- गोस्वामी तुलसीदास

तनुश्री दीपक वावरे
बी.ए. प्रथम वर्ष

संस्कृत भाषा...

निकिता चौरसिया
बी. टेक. प्रथम वर्ष

संस्कृत भाषा अत्यन्त प्राचीन भाषा । सा दिव्या मधुरा भाषा वर्तते । रामायण महाभारत द्वयः श्रेष्ठाः ग्रन्थाः संस्कृत भाषाया मेव विरचिताः । आधुनिक पण्डितानामपि मतेन संस्कृत भाषा संगणकयोग्या विधते । विशेषतः एकविंशतितमे शतके वसुधेव कुटुम्बकम इति तत्त्वज्ञाने प्रचनिते संस्कृत भाषा एव भारतीय संस्कृतेः विशेष इत्यत्र नास्ती संशयः

वयम् सर्वे संस्कृत भाषा पठामः । सा अतीव सरला, सुबोध, सरसाः च । संस्कृत भाषायः अध्ययनेन अन्यभाषाणाम् अध्ययनं सुकारं भवति । अन्यभाषाणाम् अग्रजा । संस्कृतभाषायां बहुनि गेयानि मधुराणी च सुभाषितानि सन्तिः । वक्तृत्व-कलायां नैपुण्य स्म्पादनार्थं तानि अतित उपयुक्तानि । संस्कृताध्येनेन उच्चारणशुद्धीः अपि लभ्यते । भारतीय संस्कृते यथार्थं ज्ञानार्थं संस्कारभाषायः अध्ययनम् आवश्यकत् एव ।

सुभाषितमाला...

निकिता चौरसिया
बी. टेक. प्रथम वर्ष

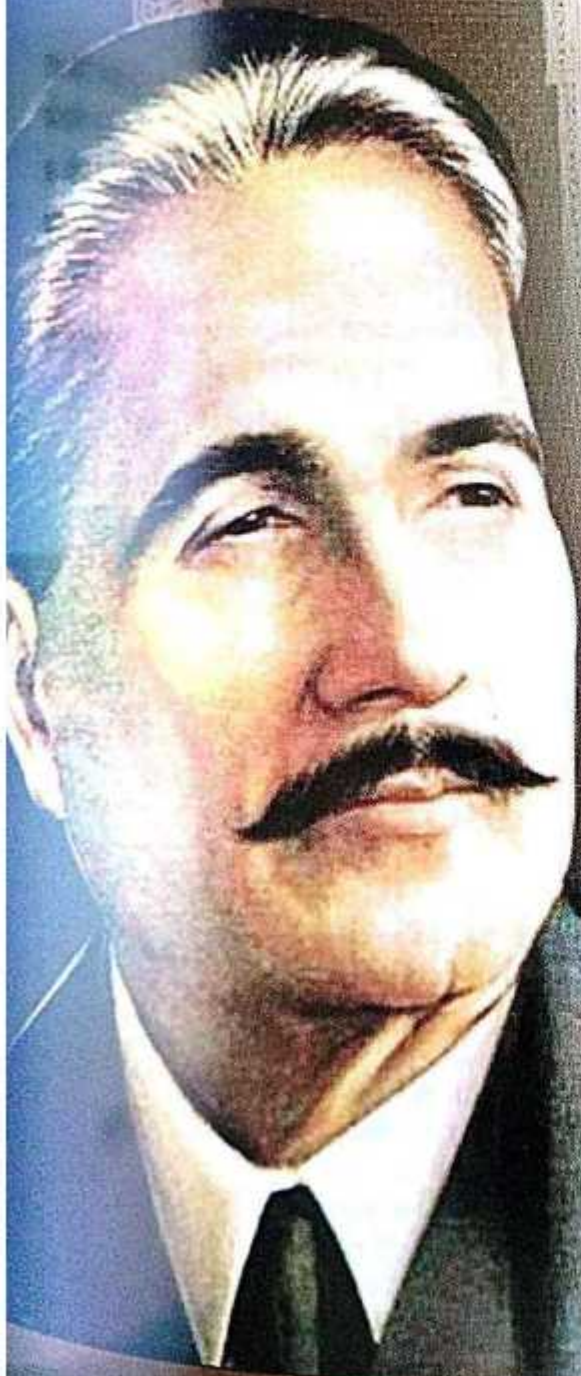

पात्रापात्रविवेको हि धेनुपत्रगर्पोरव ।
तृणात्सञ्जायते क्षीर
क्षीरात्सञ्जायते विषम् ॥१॥
अद्रोहः सर्वभूतेषु कर्मणा मनसा गिरा ।
अनुग्रहश्च दानं च
शीलमेत्प्रशस्ते ॥२॥
यत्रोत्साहसमारम्भो यत्रारस्यविहीतना ।
नयविक्रमसंयोगस्तत्र
क्षीरजना ध्रुवम् ॥३॥
गुणी गुण वेत्ति न वेत्ति निर्गुणः
बली बलं वेत्ति न वेत्ति निर्बलः
पिको वसन्तरस्य गुणं, न पायसः
गजश्च, सिंहस्य बलं न मूषकः ॥४॥

उर्द विभाग

जमीर जाग ही जाता है
अगर दिल जिंदा हो तो
कभी गुनाह से पहले तो
कभी गुनाह के बाद

— अल्लामा इकबाल

अफताव हुसैन
एम. एससी. प्रथम वर्ष

कोरोना وائرس اور ہماری ذمہ داریاں

Saniya Sadaf Khan
M.Sc. I Botany

کورونا ایک وبائی مرض ہے جو وائرس سے پہلے ہے۔ یہ عام طور پر ممالیہ جانوروں اور پرندوں کے نظام تنفس اور انسانوں کے نظام تنفس اور نظام انہضام کو متاثر کرتا ہے۔ کرونا وائرس کی سب سے بڑی وبا 31 دسمبر 2019 میں پھیلی کرونا (Corona) لاطینی زبان کا لفظ ہے جس کے معنی بالہ کے ہیں چونکہ اسکی ظاہری شکل سورج کے ہالے مشابہ ہوتی ہے۔ اس وجہ سے اسے کرونا وائرس کا نام دیا گیا ہے۔

اس وبا کا آغاز چین سے ہوا۔ یہ وبا آہستہ آہستہ عالمی سطح پر پھیل گئی۔ اس وبا کو Covid-19 کا نام دیا گیا۔ یہ وائرس سب سے زیادہ خطرناک اس لئے ہے یہ انسان سے انسان کے درمیان پھیلنے کی صلاحیت رکھتا ہے۔ اس کے پھیلنے کی رفتار اتنی تیز ہے کہ اسے روکنا بہت مشکل ہے۔ اس کی وجہ سے دنیا بھر میں معاشی بد حالی پیدا ہو گئی ہے۔ (لاک ڈاؤن کر کے اس بچنے کی کوشش کی گئی۔

کورونا وائرس سے متاثرہ مریض میں ہفتہ دس دن میں سانس کے مسائل ظاہر ہونا شروع ہو جاتے ہیں یہ صورت حال بگڑ کر شدید سانس کی بیماری نظام انہضام اور خون کے مسائل پیدا کرتی ہے۔ اس سے موت کا خطرہ بڑھ جاتا ہے۔ کرونا وائرس کے تصدیق شدہ علاج یا دوا کی تیاری جاری ہے۔ اس بچنے کے لئے دوا سے بہتر ہے کہ احتیاطی تدابیر اختیار کی جائیں۔ وبا سے بچنے کے لئے ضروری ہے کہ عوام اور حکومت مل کر اس کا مقابلہ کریں۔

ہماری ذمہ داری ہے کہ ہم خود بھی کرونا بچاؤ کی احتیاطی تدابیر سے خود کو اپنے گھر والے سختی سے عمل کریں اور دوسروں کو بھی اس کی تلقین کریں۔ یہ بیماری کیونکہ سانس کے ذریعہ پھیلتی ہے اس لئے مسلسل ماسک کا استعمال کریں جب بھی گھر سے باہر نکلیں ماسک ضرور لگائیں۔ بار بار ہاتھ دھونے سے بھی بیماری کے جراثیم سے چھٹکارا پایا جاسکتا ہے۔ اچھے صابن کے ساتھ ہاتھ دھوئے جائیں اور ہینڈ سینٹائزر (Hand Sanitizer) استعمال کیا جائے۔ گندے ہاتھوں سے ناک اور منہ کونہ چھوا جائے۔

Dr. R. M. Patil
Co-ordinator
Internal Quality Assurance Cell
Vidya Bharati Mahavidyalaya
Camp, Anravati-444 602 (M.S.)

PRINCIPAL
VIDYA BHARATI MAHAVIDYALAYA
ANRAVATI